

СЕКЦІЯ 4

«БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»

УДК 33.338.43

Sirius101@ukr.net

Бакалова Наталія Леонідівна
аспірантка кафедри економіки підприємств
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», Україна

Bakalova Nataliia L.
PhD seeker of the economy of enterprises
department of Vadym Hetman Kyiv National
Economic University, Ukraine

**ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ
УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА ЕКОЛОГІЗАЦІЇ
ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ****THE PECULIARITIES OF THE IMPL
EMENTATION OF THE QUALITY
MANAGEMENT AND ECOLOGIZATION
SYSTEMS IN THE PRODUCTION
ENTERPRISES**

Анотація. Представлено новий погляд на впровадження системи управління якістю та екологізації виробництва. Розглянуто необхідність взаємозв'язку системи управління якістю та екологізацією виробництва.

Ключові слова: система управління якістю, екологізація виробництва.

Summary. The new point of view is presented as to the quality management system implementation and the ecologization of production. The necessity of linkage between the quality management system and the ecologization of production has been analyzed.

Key words: quality management system, ecologization of production.

Система управління якістю продукції є невід'ємною складовою сучасного менеджменту. Рекомендації ISO 9000:2015 вважають за необхідне процесний підхід при впровадженні на підприємстві системи управління якістю, при якому система складається з взаємопов'язаних узгоджених процесів [1].

Екологізація виробничої діяльності підприємства відноситься до соціальної відповідальності бізнесу і є значною конкурентною перевагою підприємства в сучасному світі. На відміну від вимог стандарту якості ISO 9000:2015, стандарт системи екологічного менеджменту ISO 14001:2015 рекомендує застосування системного підходу при екологізації виробничих підприємств, що передбачає створення нормативної бази для захисту довкілля, побудову гармонійних відносин з соціумом тощо [2].

На нашу думку, система екологічного менеджменту так само потребує використання процесного підходу під час впровадження на підприємстві, як і система управління якістю продукції. Обидві системи повинні бути пов'язаними в одне ціле, а саме: маркетингові дослідження ринку, планування, проектування, виробництво, збут, післяпродажний сервіс і прийом сировини для вторинної переробки (особливо використаної тари для продукції) повинні розглядатись як взаємопов'язані ланцюги процесів. Процеси поступово взаємовпливають, тому кожен наступний процес успадковує певні позитивні або негативні наслідки залежно від рівня якості виконання попереднього процесу.

Так, наприклад, виробництво дефектної продукції або надмірне використання природних ресурсів відповідно призводитимуть до зростання виробничих витрат, підвищення виробничої собівартості продукції, зменшення продуктивності праці за рахунок збільшення часу на виправлення дефектів, негативний вплив на довкілля у випадку зловживання використаними невідтворюваними ресурсами.

Білл Сміт, автор методики «Шість сигм», вважає, що ймовірність браку є завжди, навіть при ідеально налагодженому процесі випуску продукції. Шість сигм — це «визначений за допомогою статистичних розрахунків плановий показник діяльності, при якому на 1 мільйон операцій припадає не більше 3,4 відхилень (дефектів)»[3]. Тому поява дефектних виробів при оптимально налагоджених процесах має місце, проте кількість дефектної продукції повинна бути мінімально можливою.

Таким чином, вся діяльність підприємства, у тому числі виробнича, може бути розглянута як сукупність паралельних і послідовних процесів.

Вважаємо за необхідне розглядати кожен окремий процес, який прямо чи опосередковано впливає на якість виробничої продукції та екологічну діяльність підприємства.

На наш погляд, кожен процес, який відбувається на підприємстві, обов'язково повинен містити складову якості та екологічну складову. Система управління якістю та екологізація підприємства повинні бути впровадженими не лише на виробничому відділі, а й охоплювати всі рівні менеджменту підприємства.

До складу навколишнього середовища підприємства відносяться персонал підприємства, споживачі продукції та їх взаємозв'язки між собою. Метою екологізації підприємства повинно бути створення екологічних умов праці, екологічно чистої продукції, розвиток екологічних стосунків між стейкхолдерами.

Екологізація підприємства передбачає якісно інший рівень виробництва, виробничої продукції та виробничих відносин.

Екологізація виробництва є необхідною умовою при впровадженні системи управління якістю, оскільки умови виробництва продукції без використання сучасних ресурсозберігаючих технологій є застарілими та малоефективними.

Система управління якістю та екологізації виробництва передбачає постійне вдосконалення шляхом покращення та оптимізації процесів і знаходиться у прямій залежності від сучасних інноваційних технологій і вимог часу. Вона не є ригідною і повинна періодично коригуватися завдяки новим науковим досягненням та потребам суспільства.

Прообразом системи екологізації підприємства є Санкт-Гальська модель К.Блейхера, яка передбачає основною метою довгострокових цілей менеджменту створення екологічно прийнятної поведінки суб'єктів підприємницької діяльності, шляхом формування екологічної культури та внесення необхідних змін до підприємницької етики [4].

Інтегрована система управління якістю та екологізація виробництва передбачає зміну менталітету та корпоративної культури підприємств-виробників від ідеї випуску продукції з метою отримання прибутків до усвідомлення соціального значення діяльності підприємства в національному та світовому масштабі; а саме його вкладу в збереження ресурсів і довкілля для майбутніх поколінь; запобіганню необґрунтованих витрат невідновлюваних ресурсів, таких як корисні копалини — нафти, вугілля; зменшення обсягів викидів вуглекислого газу, стічних вод; створенням екологічноорієнтованих умов праці для співробітників; виробництва високоякісної, екологічно чистої продукції без ГМО та шкідливих домішок.

Література

1. Международный стандарт SO 9001:2015. Системы менеджмента качества. Требования [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://intexunion.ru/wp-content/uploads/Стандарт9001-2015.pdf>
2. Международный стандарт ISO 14001:2015. Системы экологического менеджмента. Требования и руководство по применению [Электронный ресурс] // Режим доступа: [http://www.pqm-online.com/assets/files/pubs/translations/std/iso-14001-2015-\(rus\).pdf](http://www.pqm-online.com/assets/files/pubs/translations/std/iso-14001-2015-(rus).pdf)
3. Рамперсад Х. К. Общее управление качеством: личностные и организационные изменения / Хьюберт К. Рамперсад. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2005. — 256 с.
4. Bleicher K. Das Konzept Integriertes Management / Knut Bleicher. — Frankfurt/Mein, New York,: Campus Verlag, 1992. — 704 с.

УДК 338.2

tbatanova@gmail.com

Батанова Татьяна Владимировна
Одесский национальный экономический
университет, Украина

Batanova Tatiana V.
Odessa national economic university, Ukraine

ПОСТРОЕНИЕ КОМПЛЕКСА СИСТЕМЫ СБАЛАНСИРОВАННЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И РЕИНЖИНИРИНГА ПРЕДПРИЯТИЯ

THE CONSTRUCTION OF BALANCED SCORECARD ACTIVITY COMPLEX AND REENGINEERING OF ENTERPRISE

Анотація. Предложен переход предприятий к новым методам управления на основе сбалансированной системы показателей и реинжиниринга бизнес-процессов. Указаны преимущества такого сочетания инструментов управления и нерешенные проблемы.

Ключевые слова: стратегическое управление, сбалансированная система показателей, реинжиниринг

Summary. A transition of enterprises to new methods of management based on the Balanced Scorecard and Business Process Reengineering is proposed. The advantages of such a combination of management tools and unsolved problems are shown.

Key words: стратегическое управление, сбалансированная система показателей, реинжиниринг